Farmacie 2-09 19.5.2009 13:31 Str. 55
proLékaře.cz | 20.12.2025

K pojmům farmaceutická péče, lékárenská péče a správná lékárenská praxe

KOLÁŘ J., MACEŠKOVÁ B., AMBRUS T.
Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Farmaceutická fakulta, Ústav aplikované farmacie

Došlo 11. února 2009 / Přijato 26. února 2009

SOUHRN

K pojmům farmaceutická péče, lékárenská péče a správná lékárenská praxe
Práce se zabývá obsahovou náplní pojmů farmaceutická péče, lékárenská péče a správná lékárenská praxe. Poukazuje na jejich shodné, podobné a odlišné charakteristiky.
Klíčová slova: farmaceutická péče – lékárenská péče – správná lékárenská praxe

Čes. a slov. Farm., 2009; 58, 55–59

SUMMARY

On the terms pharmaceutical care, pharmacy care, and good pharmacy practice
The paper deals with the content of the terms pharmaceutical care, pharmacy care, and good pharmacy practice, pointing out their identical, similar, and different characteristics.
Key words: pharmaceutical care – pharmacy care – good pharmacy practice

Čes. a slov. Farm., 2009; 58, 55–59 *Má*

Koncepce farmaceutické péče byla představena a nabídnuta veřejným lékárnám ve většině evropských zemí, zejména jako reakce na jednání Sekce veřejných lékáren na konferenci Mezinárodní farmaceutické federace (FIP), konané v roce 1993 v Tokiu. Profesor Hepler byl požádán, aby zahájil program celoživotního vzdělávání o farmaceutické péči. Současně s tím byla započata diskuze, která se zabývala otázkou definice farmaceutické péče. Má jít o „péči o léky“[1] nebo o „péči poskytovanou farmaceuty/lékárníky“? Daná koncepce dosud není ve všech zemích interpretována jednotně. Důvodů pro tuto skutečnost je více: Tvoří je lingvistické problémy (lze se setkat s různým přístupem ke koncepci farmaceutické péče i v anglicky mluvících zemích, například v USA a ve Velké Británii), existují problémy s nejvhodnějším překladem některých pojmů a jednotným chápáním jejich obsahu, rovněž se poukazuje na odlišnosti lékárenství v jednotlivých zemích, na rozdílnost prostředí, v němž je poskytována zdravotní péče. Další rozdíly v interpretaci a hlavně implementaci farmaceutické péče lze spatřovat v procesu výchovy farmaceutů [1, 2]. I když v tomto případě dochází v rámci Evropy k jeho harmonizaci.

Nejednotný překlad termínu „pharmaceutical care“ jsme zaznamenali v domácích publikacích psaných v českém nebo ve slovenském jazyce, například v pracích [3, 4].

Cílem našeho příspěvku je poukázat na shodné, podobné a odlišné charakteristiky pojmů lékárenská péče a farmaceutická péče. A alespoň ve stručnosti charakterizovat termín správná lékárenská praxe. Z těchto zásad vycházejí standardy poskytování lékárenské péče.

V české legislativě je patrně poprvé uveden termín *lékárenská péče* v zákonu o všeobecném zdravotním pojištění [5], když hovoří o úhradě léčiv a prostředků zdra-

[1] V článku se striktně nepřidržujeme platné oficiální terminologie (léčivý přípravek).

Adresa pro korespondenci:
doc. RNDr. Jozef Kolář, CSc.
Ústav aplikované farmacie FaF VFU
Palackého 1–3, 612 42 Brno
e-mail: kolarj@vfu.cz

proLékaře.cz | 20.12.2025

Tab. 1. Přehled některých vybraných definic lékárenské péče

Definice lékárenské péče	Zdroj
Lékárenskou péčí se rozumí zejména obstarávání, příprava, kontrola, uchovávání a výdej potřebných léčivých přípravků. a zdravotnických prostředků při současně poskytované odborné informaci nemocnému, pokud mu nebyly poskytnuty přímo při výkonu léčebně preventivní péče. Léčivé přípravky nemocnému vydá na lékařský předpis lékárna nebo jiné zařízení k tomu určené.	9
Lékárenskou péčí se rozumí zejména obstarávání, příprava, kontrola, uchovávání a výdej potřebných léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků při současně poskytované odborné informaci nemocnému, pokud mu nebyly poskytnuty přímo při výkonu léčebně preventivní péče. Léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely nemocnému vydá na lékařský předpis lékárna nebo jiné zařízení k tomu určené.	10
Ve Slovenské republice je lékárenská péče vymezena takto: „Lekárenská starostlivosť zahŕňa zabezpečovanie, prípravu, kontrolu, uchovávanie, výdaj a predaj liekov a zdravotníckych pomôcok, poskytovanie odborných informácií o liekoch a zdravotníckych pomôckach a konzultácie pri určovaní a sledovaní liečebného postupu.“	11
V Maďarsku je lékárenská péče definována následovně: „Je to farmaceutem dobrovolně, zodpovědně vykonávaná dokumentovaná činnost. Jejím cílem je ve spolupráci s lékařem napomáhat účinné, bezpečné a ekonomicky efektivní farmakoterapii, dále napomáhat vytvoření zdravotně uvědomělé životosprávy pacienta, poskytnout mu odbornou pomoc ke správnému užívání léků, zvyšovat jeho ochotu ke spolupráci, vylepšit kvalitu jeho života, vše v podmínkách s kontrolovanou kvalitou.“	12

Tab. 2. Přehled některých vybraných definic farmaceutické péče

Definice farmaceutické péče	Zdroj
Byla formulována jako péče, kterou daný pacient vyžaduje a které se mu dostává a která zaručí bezpečné a racionální užití léku.	13
Farmaceutická péče zahrnuje určení lékových potřeb pro daného jedince a poskytnutí nejen požadovaných léků, ale také nezbytných služeb (před léčbou, v průběhu léčby a po jejím ukončení) k zajištění optimálně bezpečné a efektivní terapie. Zahrnuje mechanismus zpětné vazby jako prostředek usnadňující kontinuitu péče těmi, kdo ji poskytují.	14
Farmaceutická péče je definována jako konvenční/smluvní vztah mezi pacientem a lékárníkem, v němž lékárník plní funkci kontroly (řízení) užívání léků (s patřičnými znalostmi a schopností), určovanou vědomím a odpovědností v zájmu pacienta.	15, 16
Farmaceutická péče je zodpovědné poskytování farmakoterapie za účelem dosažení konečných výsledků, které zlepšují kvalitu života pacienta.	17
Farmaceutická péče je ta součást lékárenství, která vyžaduje přímou interakci lékárníka a pacienta se záměrem starat se o potřeby pacienta, které souvisejí s léky.	18
Farmaceutická péče je strukturovaná, intenzivní péče lékárníka o optimální farmakoterapii, při níž je primárním zájmem pacient a jeho stav. Cílem je dosáhnout optimální kvalitu života z pohledu zdraví.	19
Farmaceutická péče je přímé, zodpovědné poskytování péče související s léky z účelem dosažení konečných výsledků, které zlepší kvalitu života pacienta.	20
Farmaceutická péče může být poskytovaná nezávisle na výdeji/dispenzaci nebo distribuci léků.	21, 22
Farmaceutická péče znamená „péči prostřednictvím léků“. Lékárník nemůže plnohodnotně plnit všechny nutné funkce, např. preskripci léků, tudíž termín farmaceutická péče nemůže znamenat profesně výlučnou „péči poskytovanou lékárníkem“.	23
Farmaceutická péče by měla být systematickým, strukturovaným, průběžným a dokumentovaným procesem.	24
Identifikace, řešení a předcházení problémů souvisejících s užíváním léků u individuálního pacienta prostřednictvím monitorování, vyhodnocování, dokumentování procesu a výsledků a implementace ve spolupráci s dalšími zdravotnickými pracovníky.	24
Farmaceutická péče je praxe, při níž odborník přebírá zodpovědnost za potřeby pacienta, které se týkají farmakoterapie, a nese zodpovědnost za jejich uspokojení.	25, 26
Farmaceutická péče je služba, během níž jsou u pacienta systematicky a nepřetržitě monitorovány klinické a psychosociální účinky farmakoterapie.	27
Farmaceutická péče je péče kolektivu lékárny o individuálního pacienta v oblasti farmakoterapie, zaměřená na zlepšení kvality života.	28
Farmaceutická péče je v lékárně uskutečňované systematické hodnocení a optimalizace užívání léků pacientem k zajištění úspěchu léčby a zlepšení kvality života ve vztahu k lékům.	29
Farmaceutická péče je zodpovědné poskytování farmakoterapie za účelem dosažení konečných výsledků, které zlepšují nebo udržují kvalitu života pacienta. Je to proces spolupráce, který je zaměřený na prevenci nebo identifikování a řešení problémů spojených s lékem a zdravím. Jedná se o nepřetržitý proces zlepšování kvality užívání léků.	30
Farmaceutickou péčí je „na pacienta zaměřená, na výsledky orientovaná lékárenská praxe, která vyžaduje od farmaceuta pracovat ve shodě s pacientem a ostatními poskytovateli zdravotní péče na podpoře zdraví, prevenci onemocnění a hodnotit, monitorovat, zahajovat a modifikovat užití léku k zajištění bezpečného a účinného farmakoterapeutického režimu“.	31

votnické techniky[2] zdravotní pojišťovnou *zařízením lékárenské péče* [5)]. Jiný právní předpis uvádí, že v nestátních zařízeních lze poskytovat zdravotní péči poradenskou, ošetřovatelskou, diagnostickou, preventivní, rehabilitační, lázeňskou, léčebnou a *lékárenskou* [6)]. Neobsahují však definici lékárenské péče. Ta se včetně obsahového vymezení objevuje až v roce 2003 [7)]. *Lékárenskou péčí* se rozumí zejména obstarávání, příprava, kontrola, uchovávání a výdej potřebných léčivých přípravků a zdravotnických prostředků při současně poskytované odborné informaci nemocnému, pokud mu nebyly poskytnuty přímo při výkonu léčebně preventivní péče. Léčivé přípravky nemocnému vydá na lékařský předpis lékárna nebo jiné zařízení k tomu určené. Citovaný zákon nabyl účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost, tj. od 1. 5. 2004. Následně je potom tato formulace doplněna [8)]: Pro předepisování a výdej potravin pro zvláštní lékařské úče-

[2]Nyní se používá termín zdravotnické prostředky.

proLékaře.cz | 20.12.2025

Tab. 3. Přehled některých vybraných charakteristik farmaceutické péče

Parametr	Charakteristiky farmaceutické péče	Zdroj
Co to je	Nezbytná součást zdravotní péče (vedle lékařské péče, ošetřovatelské péče atd.), do které musí být integrována.	32
	Specifické aktivity a služby, prostřednictvím nichž farmaceut spolupracuje s pacientem a ostatními zdravotnickými pracovníky.	33
	Je součástí správné lékárenské praxe (GPP).	30
	Je to péče prostřednictvím léků.	23
	Zodpovědné poskytování nákladově efektivní farmakoterapie za účelem dosažení konečných výsledků, které zlepšují kvalitu života pacienta.	34
	Iniciování terapie, monitorování terapie, management (řízení) terapie.	23
	Sestavení, zavedení a monitorování terapeutického plánu, který přináší pacientovi specifické terapeutické výsledky.	32
	Monitorování, vyhodnocování, dokumentování procesu a výsledků.	24
	Zhodnocení veškeré pacientovy medikace, ať je z jakéhokoliv zdroje (například léky, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis).	25 24, 30
	Služby farmaceutické péče překračují rozsah standardní péče poskytované lékárníkem.	35
Kdo ji dělá	Tým, nikoliv sám farmaceut, farmaceutická péče nemá profesní exkluzivitu.	23
	(farmaceut) ve spolupráci s ostatními zdravotnickými pracovníky.	30
Požadavky	Strukturovaná, systematická, průběžná, dokumentovaná.	24
Kde se dělá	V lékárně uskutečňované systematické zhodnocení a optimalizace užívání léků pacientem k zajištění úspěchu léčby a zlepšení kvality života ve vztahu k lékům.	29
	… péče kolektivu lékárny o individuálního pacienta v oblasti farmakoterapie …	28
	Může být poskytována nezávisle na dispenzaci léků.	22
	Farmaceutická péče představuje poskytování služeb pacientovi i mimo lékárnu.	36
	… tvoří základ pro poskytování klinických služeb přímo pacientovi a pro jeho prospěch, ve všech místech, kde se poskytuje zdravotní péče, tj. nemocnice, ambulance, léčebny dlouhodobě nemocných, lékárny …	33
	Je aplikovatelná a dosažitelná farmaceutem ve všech zařízeních, kde se poskytuje zdravotní péče.	20
Účel	Identifikace, řešení a prevence lékových problémů.	24
	Raději prevence než korekce nežádoucích účinků.	23

Tab. 4. Přehled některých vybraných charakteristik, které nejsou považovány za farmaceutickou péči

Co není farmaceutická péče	Zdroj
Farmaceutické služby, jako jsou poradenská činnost, farmakokinetický servis a přehledy spotřeby léků samy o sobě netvoří farmaceutickou péči.	37
Hodnocení lékových profilů bez informací od pacienta nebo poskytovatele péče není farmaceutickou péčí	33
Není- li dokumentována, není prováděna	30
Není-li stanoven alespoň jeden požadovaný výsledek pro každý (zjištěný) problém farmaceutické péče, není možno hodnotit, zda farmakoterapeutickými intervencemi bylo něčeho dosaženo.	38

ly platí obdobně právní předpisy upravující předepisování a výdej léčivých přípravků. Toto rozšíření nabylo účinnosti od 15. 5. 2007.

Na rozdíl od termínu *farmaceutická péče* (viz dále) se tak termín *lékárenská péče* objevuje v právních předpisech, např. [9–11]. Významový obsah definice [12] má již blíže k definici farmaceutické péče.

První souhrnné práce pojednávající o „pharmaceutical care“ vyšly ve Slovenské republice v roce 1995 [3], a v České republice v roce 1996 [4]. Při jejím sepisování [4] samozřejmě vyvstala otázka správného překladu výrazu „pharmaceutical“. V té době se jako nejvýstižnější jevil překlad „lékárenská“ péče, neboť je to činnost prováděná (převážně) v lékárnách jako součást lékárenství. Pojem „farmaceutická“ péče se zdál příliš širokým, zahrnujícím i další odvětví farmacie, která nepřicházejí do přímého kontaktu s pacientem. Poté, co česká legislativa označila pojmem „lékárenská péče“ veškeré činnosti lékárny (tab. 1) a tento termín se prakticky stal synonymem pro lékárenství – jakožto celek, bylo nutné se znovu zamyslet nad překladem termínu „pharmaceutical care“. Nabízela se pouze alternativa „farmaceutická péče“, akceptovatelná s vědomím, že se jedná o vztah farmaceuta s pacientem (a lékařem) realizovaný převážně v lékárně. Z tohoto pohledu lze pak farmaceutickou péči považovat za součást lékárenské péče, konkrétně za „přidanou hodnotu“ poskytovanou pacientovi nejčastěji během výdeje léčiv. Farmaceutická péče není samozřejmou či každodenní činností lékáren, jak se často mylně uvádí. Na základě studia řady definic farmaceutické péče – v tabulce 2 podáváme jejich částečný výběr – pokusili jsme se vybrat a případně zobecnit nejvýznamnější charakteristiky tohoto pojmu (tab. 3). Stručný dodatek k tabulce 2: První definici farmaceutické péče vytvořili kliničtí farmaceuti v USA v roce 1975 [13]. Definice, kterou publikoval Brodie se spolupracovníky, bývá považována za nejkomplexnější definici farmaceutické péče [14]. Nejcitovanější je definice Heplera a Strandové [17].

Z tabulky 3 (řádek „požadavky“) vyplývá, že farmaceutická péče má přesně definované zásady, k jejichž dodržení provoz většiny běžných lékáren není přizpůsoben,

Farmacie 2-09 19.5.2009 13:31 Str. 58
proLékaře.cz | 20.12.2025

Tab. 5. Rozdíly mezi lékárenskou péčí a farmaceutickou péčí

Farmaceutická péče	Lékárenská péče
představení formou doporučení, různé modifikace v různých zemích světa	jednoznačně definována v právních předpisech (ČR, SR)
uskutečňování formou časově a místně ohraničených experimentů	každodenní realita lékárenské praxe
vize, ideál	současný standard (obsah) lékárenské praxe
poskytování vesměs nad rámec placených služeb lékárny, platby jen ojediněle (Kanada)	za její poskytování jsou farmaceuti placeni

Tab. 6. Přehled některých vybraných definicí správné lékárenské praxe

Definice správné lékárenské praxe	Zdroj
viz text FIP	39
Správnou lékárenskou praxí se rozumí soubor pravidel, která zajišťují, aby se příprava, uchovávání a výdej léčiv uskutečňovaly v souladu s požadavky na jejich jakost, bezpečnost, účinnost a informovanost pacientů, a to v souladu se zamýšleným použitím léčiv a s příslušnou dokumentací.	40
Správnou lékárenskou praxí se rozumí soubor pravidel, která zajišťují, aby se příprava, úprava, kontrola, uchovávání a výdej léčivých přípravků uskutečňovaly v souladu s požadavky na jejich jakost, bezpečnost, účinnost a informovanost pacientů, a to v souladu se zamýšleným použitím léčivých přípravků a s příslušnou dokumentací.	41

chybějí legislativní podklady, někdy i motivace (a možná také znalosti).

Termín lékárenská péče a termín farmaceutická péče je tedy nutné od sebe odlišovat, nesměšovat realitu s ideálem, ke kterému praxe směřuje. Farmaceutická péče se vztahuje k přímé interakci s pacientem, lze ji považovat za součásti výdejní činnosti prováděné na maximální odborné úrovni (i když v určitých případech může být poskytována bez přímé návaznosti na výdej léčiv). Žádná z dalších činností lékárenské péče (příprava léčiv, obhospodařování zásob, administrativní činnost) nemá k farmaceutické péči přímý vztah. Další příklady nesprávného chápání obsahu pojmu farmaceutická péče zprostředkovává tabulka 4. Podstatné rozdíly mezi oběma termíny sumarizujeme v tabulce 5.

Správná lékárenská praxe

Dalším pojem, který je vhodné v souvislosti s diskutovaným tématem vzpomenout, je pojem správná lékárenská praxe. Mezinárodní farmaceutická federace (FIP) přijala poprvé soubor doporučení – pravidel o Správné lékárenské praxi 5. září 1993 v Tokiu. Jeho návrh byl publikován i v našem tisku [39]. Tato pravidla se stala odkazem pro národní farmaceutické organizace, vlády a mezinárodní farmaceutické organizace, aby vytvořily národní akceptovatelné standardy Správné lékárenské praxe. Revidovaná verze zmíněného dokumentu byla schválena Světovou zdravotnickou organizací (WHO) v dubnu 1997 a následně v září téhož roku na Kongresu FIP. Soubor pravidel o Správné lékárenské praxi je modelem pro realizaci lékárenské péče, v podobě národních standardů, které mají za cíl zvýšit kvalitu služeb poskytovaných lékárnami.

V podmínkách České republiky ji potom definují právní předpisy [40, 41] (tab. 6), jiné [42] se zabývají praktickou realizací správné lékárenské praxe.

ZÁVĚR

Na základě našich zjištění se domníváme, že je z pohledu adekvátní interpretace terminologie potřebné se zamyslet nad našimi následujícími závěry: Je správné mluvit o tom, že (všechny) lékárny v České republice poskytují farmaceutickou péči? Zdá se, že nikoli. Určitě v některých lékárnách běží časově omezené experimenty s poskytováním farmaceutické péče vybraným skupinám pacientů, ve většině lékáren však nikoli. Stejně tak je zcela zvláštní, když některé lékárny zdůrazňují to, že poskytují lékárenskou péči. Co by měly dělat jiného, když jim je poskytování lékárenské péče nařízeno zákonem?

LITERATURA

1. **van Mil, J. W. F., McElnay, J., de Jong–van den Berg, L. W., Tromp, T. F. J.:** Int. J. Pharm. Pract., 1999; 7, 202–208.
2. **van Mil, J. W. F.:** Pharm. Care Esp., 2000; 2, 42–56.
3. **Szücsová, S., Sýkora, J., Slaný, J.:** Farm. Obzor, 1995; 64, 147–152.
4. **Macešková, B.:** Čes. Slov. Farm., 1996; 45, 4–7.
5. Zákon č. 550/1991 Sb. České národní rady ze dne 6. prosince 1991 o všeobecném zdravotním pojištění.
6. Zákon č. 160/1992 Sb. České národní rady ze dne 19. března 1992 o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních
7. Zákon č. 356/2003 Sb. ze dne 23. září 2003 o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů.
8. Zákon č. 111/2007 Sb. ze dne 19. dubna 2007, kterým se mění zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Farmacie 2-09 19.5.2009 13:31 Str. 59
proLékaře.cz | 20.12.2025

9. Zákon č. 356/2003 Sb. ze dne 23. září 2003 o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů.
10. Zákon č. 111/2007 Sb. ze dne 19. dubna 2007, kterým se mění zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
11. Zákon č. 140/l998 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach, o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 220/1996 Z. z. o reklame.
12. 2006. évi XCVIII. Törvény, § 3, bod y) A biztonságos és gazdaságos gyógyszer – és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól O obecných pravidlech bezpečného a hospodárného zásobování léčivy a zdravotnickými prostředky a distribuce (oběhu) léčiv (v platném znění).
13. **Mikael, R. L., Brown, T. R., Lazarus, H. L., Vinson, M. C.:** Amer. J. Hosp. Pharm., 1975; 32, 567–574.
14. **Brodie, D. C., Parish, P. A., Poston, J. W.:** Amer. J. Pharm. Educ., 1980; 44, 276–278.
15. **Hepler, C. D.:** Amer. J. Pharm. Educ., 1987; 51, 369–385.
16. **Hepler, C. D.:** Amer. J. Hosp. Pharm., 1988; 45, 1071–1081.
17. **Hepler, C. D., Strand, L. M.:** Amer. J. Hosp. Pharm., 1990; 47, 533–543.
18. **Strand, L. M., Cipolle, R. J., Morley, P. C.:** Pharmaceutical Care: an introduction. Kalamazoo, MI: Upjohn Company 1992, s. 14–29.
19. **van Mil, J. W. F., Tromp, T. F. J., de Jong-van den Berg, L. T. W.:** Pharm. Wbl., 1993; 128, 1246–1247.
20. American Society of Hospital Pharmacists. ASHP statement on pharmaceutical care. Amer. J. Hosp. Pharm., 1993; 50, 1720–1723.
21. **Winslade, N. E.:** Pharm. Pract., 1993; 9, 3–8.
22. **Perrier, D. G., Winslade, N., Pugsley, J., Lavack, L., Strand, L. M.:** Amer. J. Pharm. Educ., 1995; 59, 113–125.
23. **Hepler, C. D., Grainger-Rousseau, J. T.:** Drugs, 1995; 49, 1–10.
24. PCNE definition. Citováno podle **Herborg, H.:** Int. Pharm. J., 1995; 9, 148–149.
25. **—:** Pharm. J., 1997; 258, 899–904.
26. **—:** Int. Pharm. J., 1997; 11, 69.
27. **Munroe, W. P., Dalmady-Israel, C.:** Int. Pharm. J., 1998; 12 (Suppl. II).
28. WINAp (Vědecký institut holandských farmaceutů), 1998 citováno podle **van Mil, J. W. F.:** Pharmaceutical care. The future of pharmacy. 1999 (dizertace).
29. **Schaefer, M. A., Schulz, M.:** Manuale zur Pharmazeutischen Betreuung. Eschborn: Band 1. GOVI-Verlag 2000, 87 s.
30. Pharmaceutical Care. This statement was adopted by the Council of the International Pharmaceutical Federation (FIP) at its Council meeting in The Hague, The Netherlands on 4th September 1998.
31. **Kheir, N. M., van Mil, F. J. W., Shaw, J. P., Sheridan, J. L.:** Pharm. World Sci., 2004; 26, 125–128.
32. **Strand, L. M., Cipolle, R. J., Morley, P. C., Perrier, D. G.:** Amer. J. Hosp. Pharm., 1991; 48, 547–550.
33. **Shargel, L., Mutnick, A. H., Souney, P. F., Swanson, L. N.:** Comprehensive Pharmacy review. 4th ed. Lippincott Williams & Wilkins 2001, s. 1171.
34. **—:** Pharm. J., 1994; 253, 614.
35. **Magulová, L., Foltánová, T.:** Klin. Farmakol. Farm., 2008; 22; 161–164.
36. **Komrska, J.:** Farm. Obzor, 2000; 69; 31–35.
37. **Kennie, N. R., Schuster, B. G., Einarson, T. R.:** Ann. Pharmacother., 1998; 32, 17–26.
38. **Sexton, J., Nickless, G., Green, C.:** Pharmaceutical care made easy. Pharmaceutical Press 2006; s. 178.
39. **—:** Správná lékárenská praxe. Směrnice navržená členům Mezinárodní farmaceutické asociace (FIP). Čs. Farm., 1993; 52, 147–149.
40. Zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů.
41. Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech).
42. Vyhláška č. 84/2008 Sb. o správné lékárenské praxi, bližších podmínkách zacházení s léčivy v lékárnách, zdravotnických zařízeních a u dalších provozovatelů a zařízení vydávajících léčivé přípravky.

Abstrakta z akcí ČFS v časopisu Česká a slovenská farmacie

Redakce časopisu Česká a slovenská farmacie nabízí možnost zveřejňovat limitované množství abstrakt z odborných akcí pořádaných Českou farmaceutickou společností, například sympozií, seminářů, pracovních dnů apod.

Jednotlivá abstrakta (písmo Courier New, velikost 12, řádkování 2), by neměla přesáhnout 1 rukopisnou stranu formátu A4.

Počet abstrakt předem dohodnou předsedové příslušných sekcí, které akci pořádají, případně osoby zodpovědné za akci s redakcí časopisu, která poskytne i bližší informace.

Lze zveřejnit rovněž na internetových stránkách ČFS (www.cfs-cls.cz)

Kontakt:

doc. RNDr. Pavel Komárek, PhD., vedoucí redaktor, Katedra farmaceutické technologie a kontroly léčiv IPVZ
100 05 Praha 10, Ruská 85, e-mail: komarek@ipvz.cz, tel.: 271 019 278